

BÜEFAD

BARTIN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ

Uluslararası Hakemli Dergi

XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf
Öğretmenliği Eğitimi
Sempozyumu Özel Sayısı
(21-23 Mayıs 2015, Bartın/TÜRKİYE)

*Special Issue on XIV. International
Participation Symposium of
Primary School Teacher Education
(21-23 May, 2015 - Bartın, TURKEY)*

BARTIN UNIVERSITY
JOURNAL
OF FACULTY OF
EDUCATION
International Refereed Journal

ISSN 1308-7177

BARTIN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ

BARTIN UNIVERSITY JOURNAL OF FACULTY OF EDUCATION

ISSN:1308-7177

ULUSLARARASI HAKEMLİ DERGİ / INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL

XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (21-23 Mayıs 2015) Özel Sayısı

Special Issue on XIV. International Participation Symposium of Primary School Teacher Education (21-23 May, 2015)

Sahibi

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Adına
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ (Dekan)

Editör

Yrd. Doç. Dr. Sedat BALLYEMEZ

Editör Yardımcısı

Arş. Gör. Dr. Gamze YAVUZ KONOKMAN

Alan Editörleri

Prof. Dr. Çetin SEMERCİ
Doç. Dr. Necati HIRÇA
Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK
Yrd. Doç. Dr. Ayla ÇETİN DİNDAR
Yrd. Doç. Dr. F. Gizem KARAOĞLAN YILMAZ
Yrd. Doç. Dr. Gülsün ŞAHAN
Yrd. Doç. Dr. Harun ER
Yrd. Doç. Dr. Neslihan USTA
Yrd. Doç. Dr. Sinem TARHAN
Yrd. Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK
Yrd. Doç. Dr. Süreyya GENÇ
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz KARA

Yabancı Dil Sorumlusu

Yrd. Doç. Dr. Özge GÜN

Yayıma Hazırlık

Arş. Gör. Arzu ÇEVİK
Arş. Gör. Ömer KEMİKSİZ

Sekretarya

Arş. Gör. Hasan Basri KANSIZOĞLU

Teknik Sorumlular

Yrd. Doç. Dr. Ramazan YILMAZ
Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI

İletişim

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi
74100 BARTIN – TÜRKİYE
e-posta: buepad@bartin.edu.tr
Tel: +90 378 223 54 59

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (BÜEFAD), yılda iki kez yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir. Yazıların sorumluluğu, yazarlarına aittir.

Owner

On Behalf of Bartın University Faculty of Education
Prof. Firdevs GUNES (Dean)

Editor

Asst. Prof. Sedat BALLYEMEZ

Editor Assistant

RA. Gamze YAVUZ KONOKMAN

Field Editors

Prof. Cetin SEMERCI
Assoc. Prof. Necati HIRCA
Assoc. Prof. Nuriye SEMERCI
Asst. Prof. Ayse Derya ISIK
Asst. Prof. Ayla CETIN DINDAR
Asst. Prof. F. Gizem KARAOGLAN YILMAZ
Asst. Prof. Gulsun SAHAN
Asst. Prof. Harun ER
Asst. Prof. Neslihan USTA
Asst. Prof. Sinem TARHAN
Asst. Prof. Suleyman Erkam SULAK
Asst. Prof. Sureyya GENC
Asst. Prof. Yilmaz KARA

Foreign Language Specialist

Asst. Prof. Ozge GUN

Preparing for Publication

RA. Arzu CEVIK
RA. Omer KEMIKSIZ

Secretary

RA. Hasan Basri KANSIZOGLU

Technical Assistants

Asst. Prof. Ramazan YILMAZ
RA. Baris CUKURBAS

Contact

Bartın University Faculty of Education
74100 BARTIN – TURKEY
e-mail: buepad@bartin.edu.tr
Tel: +90 378 223 54 59

Bartın University Journal of Faculty of Education (BUJFED) is a international refereed journal that is published two times a year. The responsibility lies with the authors of papers.

Kapak: Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI – Öğr. Gör. Hüseyin UYSAL

Dizin / İndeks

ULAKBİM Sosyal ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı, EBSCOHOST, Index Copernicus, Proquest Education Journals Database, Modern Language Association, Citefactor, The Directory of Research Journal Indexing, Open Academic Journal Index, Ulrich's Periodicals Directory

SEMPOZYUM BİLİM KURULU / SYMPOSIUM SCIENTIFIC COMMITTEE

- Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Ahmet SABAN (Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Ali AZAR (Bülent Ecevit Üniversitesi Ereğli Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Ali Rıza AKDENİZ (Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Asuman Seda SARACALOĞLU (Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Ayfer KOCABAŞ (Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. B. Ünal İBRET (Kastamonu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Burhanettin DÖNMEZ (İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Cemil ÖZTÜRK (Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Çetin SEMERCİ (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Cevat CELEP (Kocaeli Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Firdevs KARAHAN (Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Hayati AKYOL (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. İbrahim BİLGİN (Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. İsa KORKMAZ (Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. M. Dursun ERDEM (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mehmet BAHAR (Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mehmet Engin DENİZ (Düzce Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mehmet GÜLTEKİN (Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Mehmet KÜÇÜK (R. Tayyip Erdoğan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mehmet KUTLU (Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mimar TÜRKKAHRAMAN (Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Murat ALTUN (Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mustafa ERGÜN (Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Mustafa SAFRAN (Öğretmen Yetiştirme Grubu Yürütücüsü / Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa Volkan COŞKUN (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Ramazan SEVER (Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Rifat ÇOLAK (Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Salih ÇEPNİ (Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Sebahattin ARIBAŞ (Adıyaman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Sefer ADA (Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Selahattin TURAN (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Selma YEL (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Ali MEYDAN (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Ayfer ŞAHİN (Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Bekir BULUÇ (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Çavuş ŞAHİN (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Emre ÜNAL (Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Erol DURAN (Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Fatma Susar KIRMIZI (Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Kasım YILDIRIM (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Mehmet TURAN (Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Muammer YILMAZ (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Mustafa ULUSOY (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Necati HIRÇA (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Nil DUBAN (Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi)

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi - Bartın University Journal of Faculty of Education
XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (21-23 Mayıs 2015) Özel Sayısı
Special Issue on XIV. International Participation Symposium of Primary School Teacher Education (May 21-23, 2015)

Doç. Dr. Sabri SİDEKLİ (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Turan TEMUR (Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Yrd. Doç. Dr. Gülhiz PİLTEN (Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi)
Yrd. Doç. Dr. Kemal KÖKSAL (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi)
Yrd. Doç. Dr. Oğuzhan KURU (Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Yrd. Doç. Dr. Yalçın BAY (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Yrd. Doç. Dr. Yasemin KUŞDEMİR (Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi)

ÇAĞRILI KONUŞMACILAR / INVITED SPEAKERS

Prof. Dr. Doug HARTMAN Michigan State University
Dr. Jodene FINE Michigan State University
Prof. Dr. Kamil ÖZERK Oslo University

SEMPOZYUM DÜZENLEME KURULU / SYMPOSIUM ORGANIZING COMMITTEE

Doç. Dr. Muammer YILMAZ (Düzenleme Kurulu Başkanı)
Yrd. Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz KARA
Yrd. Doç. Dr. F. Gizem KARAOĞLAN YILMAZ
Yrd. Doç. Dr. Sedat BALYEMEZ
Yrd. Doç. Dr. Süreyya GENÇ
Yrd. Doç. Dr. Ayşegül TURAL
Yrd. Doç. Dr. Harun ER
Yrd. Doç. Dr. Umut SARAÇ
Yrd. Doç. Dr. Özge GÜN
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK
Yrd. Doç. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK
Yrd. Doç. Dr. Ayla ÇETİN DİNDAR
Yrd. Doç. Dr. Burçin GÖKKURT
Yrd. Doç. Dr. Cemal TOSUN
Yrd. Doç. Dr. Fatma ÜNAL
Yrd. Doç. Dr. Gülsün ŞAHAN
Yrd. Doç. Dr. Neslihan USTA
Yrd. Doç. Dr. Ramazan YILMAZ
Yrd. Doç. Dr. Seçil Eda KARTAL
Yrd. Doç. Dr. Sema SULAK
Öğr. Gör. Hüseyin UYSAL
Öğr. Gör. Övgü ÖZPARLAK
Öğr. Gör. Reha SARIKAYA
Arş. Gör. Ahmet Volkan YÜZÜAK
Arş. Gör. Arzu ÇEVİK
Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI
Arş. Gör. Bekir GÜLER
Arş. Gör. Davut GÜREL
Arş. Gör. Eda AKDOĞDU
Arş. Gör. Eda ÇÜRÜKVELİOĞLU
Arş. Gör. Ensar AYDIN
Arş. Gör. Fatih TAŞ
Arş. Gör. Hasan Basri KANSIZOĞLU
Arş. Gör. İbrahim ÇELİK
Arş. Gör. Murat TEKİROĞLU

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi - Bartın University Journal of Faculty of Education
XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (21-23 Mayıs 2015) Özel Sayısı
Special Issue on XIV. International Participation Symposium of Primary School Teacher Education (May 21-23, 2015)

Arş. Gör. Ömer KEMİKSİZ
Arş. Gör. Tuğba UYGUN
Arş. Gör. Yasemin BÜYÜKŞAHİN

ÖNEMLİ TARİHLER/ IMPORTANT DATES

Bildiri Özeti Son Gönderme Tarihi <i>01 Ekim 2014 - 10 Nisan 2015</i>	Abstract Submission <i>October 01, 2014 – April 10, 2015</i>
Kabul Edilen Bildirilerin İlanı <i>12 Nisan 2015</i>	Notification of Acceptance <i>April 12, 2015</i>
Erken Kayıt Son Tarih <i>17 Nisan 2015</i>	Early Registration Deadline <i>April 17, 2015</i>
Tam Metin Son Gönderme Tarihi <i>15 Haziran 2015</i>	Full Text Submission <i>June 15, 2015</i>
Sempozyuma Kayıt Son Tarih <i>16 Mayıs 2015</i>	Standard Registration Deadline <i>May 16, 2015</i>
Program İlanı <i>18 Mayıs 2015</i>	Notification of Programme <i>May 18, 2015</i>
Sempozyum Tarihi <i>21-23 Mayıs 2015</i>	Symposium <i>May 21-23, 2015</i>
Sempozyum Salonları <i>Bartın Üniversitesi Merkez Kampüsü</i> <i>BARTIN - TÜRKİYE</i>	Symposium Salons <i>The Main Campus of Bartın University</i> <i>BARTIN - TURKEY</i>

SUNUŞ

Değerli Meslektaşlarım,

Bu yıl “**14. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (USOS 2015)**” Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi ev sahipliğinde yapılmıştır.

Ülkemizde 1994 yılından bu yana çeşitli eğitim fakülteleri tarafından 13 kez düzenlenen, bilimsel niteliği, eğitsel değeri ve mesleki eğiticiyi yönüyle önemli bir saygınlığa ulaşan bu Sempozyumun 14.sünü **21-23 Mayıs 2015** tarihleri arasında Bartın’da yapmanın büyük gururunu ve heyecanını yaşadık.

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi olarak öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği dil, zihinsel ve sosyal becerileri geliştirmeleri, eğitim biliminin çağdaş yaklaşım, yöntem ve tekniklerini özümsemeleri ve en önemlisi de 21. yüzyılın becerilerine sahip olmaları üzerinde önemle durmaktayız. Bu anlayışla düzenlediğimiz Sempozyumun amacı, Sınıf Öğretmenliği eğitimine yönelik bilimsel çalışma, uygulama ve deneyimleri paylaşmak, bu alanda çalışan akademisyen, öğretmen ve öğrencileri bir araya getirerek bilimsel ve sosyal etkileşimi üst düzeye çıkarmak, aralarında işbirliği ve eşgüdüm sağlamak, yeni bakış açıları ve çalışma alanları oluşturmaktır.

Sempozyumun bilimsel niteliğini arttırmak için yurt dışından ve yurt içinden alandaki en iyi bilim insanların sempozyuma katılımı sağlanmaya çalışılmıştır. Ayrıca sınıf öğretmenliğinin güncel sorunlarını ayrıntılı olarak tartışmak ve değerlendirmek için gerekli bilimsel ortamlar oluşturulmuştur. Bu kapsamda sempozyumda, davetli bildiriler, konferanslar, paneller, poster sunumları ve atölye çalışmalarına yer verilmiştir. Kısaca bilimsel ve sosyal etkileşimi zengin bir sempozyum gerçekleştirilmiştir. Sempozyum süresince alandaki güncel bilgiler paylaşılmış, tartışılmış, özgün ve yeni fikirlere ulaşılmış ve bu eğitimin tüm paydaşlarının bilgisine sunulmuştur.

Sempozyum sonunda katılımcılar tarafından gönderilen bildiri tam metinleri, yeniden hakem incelemesinden geçirilmiş ve olumlu olarak değerlendirilenler bu özel sayıda yayımlanmıştır.

Geleceğin öğretmenlerini yetiştirme açısından büyük önem taşıyan bu Sempozyuma bildiri, panel, konferans gibi sunumlarla veya dinleyici olarak katılan ve bize destek veren tüm katılımcılara, Fakültemiz adına teşekkür eder, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Saygılarımızla

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ
Bartın Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dekanı

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ - Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK - Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI Mobil Öğrenme Uygulamalarının Öğretmen Adaylarının Tablet Bilgisayar Kullanma Becerilerine Etkisi <i>The Effect of Mobile Learning Applications Using Tablet Computer Skills of Candidates Teachers</i>	1 - 10
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayı13193	
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ - Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI - Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK Bilgi Teknolojisinden Beyin Teknolojisine: Mobil Öğrenme Projesinin Değerlendirilmesi <i>Evaluation of the from Knowledge Technology to Brain Technology Mobile Learning Project</i>	11 - 18
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayı13194	
Doç. Dr. Hakan UŞAKLI Sınıf Öğretmeni Adaylarının İlkokul Öğrencilerine Sosyal Duygusal Öğrenme Becerilerini Tanıtmalarına İlişkin Görüşleri <i>Opinions of Faculty Elementary School Teaching Students on Introducing of Social Emotional Learning to Primary School Students</i>	19 - 31
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayı13195	
Doç. Dr. Ayşe MENTİŞ TAŞ - Tuğba Cevriye ÖZKARAL Sosyal Bilgiler 4-5. Sınıf Programı ve Ders Kitaplarının Yer Temelli Eğitim Yaklaşımına Göre Değerlendirilmesi <i>Evaluating the Social Studies Syllabus, and the Textbooks for Grades 4 and 5 According to the Place-Based Education Approach</i>	32 - 43
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayı13196	
Doç. Dr. Barış ÇAYCI – Filiz ALTUNKESER Öğretmen Adaylarının Yapılandırmacı Anlayışa Yönelik Tutumları İle Etkililiğine Yönelik Görüşleri <i>Opinions for Efficiency and Attitudes towards Constructivist Approach of Teacher Candidates</i>	44 - 61
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayı13197	
Yrd. Doç. Dr. Soner DOĞAN - Hilal ÇALMAŞUR - Duran DEMİR Sınıf Öğretmenlerinin Liderlik Kavramına ve İlkokul Yöneticilerinden Bekledikleri Liderlik Davranışlarına İlişkin Görüşleri <i>Classroom Teachers' Opinions on the Concept of Leadership and Leadership Behaviour They Expect from Primary School Administrators</i>	62 – 73
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayı13198	
Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ANILAN – Gamze KAYACAN Sınıf Öğretmenlerinin Gözüyle Kaynaştırma Eğitimi Gerçeği <i>The Reality of Inclusive Education through Classroom Teachers</i>	74 - 90
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayı13199	
Doç. Dr. Mehmet TURAN – Arş. Gör. Emir Feridun ÇALIŞKAN Organik Oyunlar ve Organik Oyun Alanları <i>Organic Games and Organic Playgrounds</i>	91 - 96
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayı13200	
Doç. Dr. Muammer YILMAZ – Ali Murat DARICAN Okumaya Hazıroluşluğun İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Tutumlarına Etkisi <i>The Effects of Reading Readiness on Primary School 4th Grader's Attitudes about their Reading Habits</i>	97 - 110
Doi: 10.14686/BUFEFAD. 2015USOSOzelsayı13201	
Yrd. Doç. Dr. Mustafa KALE – Serkan DEMİR Birleştirilmiş ve Bağımsız Sınıflarda Öğrenim Gören Öğrencilerin Toplumsal Değer Algılarının Karşılaştırılması <i>The Comparison of Social Value Perceptions of Students in Combined and Individual Classes</i>	111 - 118
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayı13202	

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Doç. Dr. İjlal OCAK - Fatma GÜLEÇ ISLAK – Doç. Dr. Gürbüz OCAK İlkokul 4. Sınıf Fen Bilimleri Dersinde Kavram Karikatürü Kullanımının Akademik Başarıya Etkisi <i>The Effect of Using Concept Cartoons on Students' Academic Achievement of the Primary 4th Grade Science Lessons</i>	119 - 132
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13203	
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK – Doç. Dr. Gizem SAYGILI Yaratıcılığı Geliştirme Tekniklerinin Öğrenilmesinin Yaratıcı Düşünme Becerileri Üzerindeki Etkisi <i>The Effect of Learning Creative Development Techniques on the Skills of Creative Thinking</i>	133 - 139
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13204	
Muhammet Ali ÜLKÜDÜR - Serpil DUMAN – Doç. Dr. Ahmet BACANAK Sınıf Öğretmenlerinin Girişimcilik Becerilerinin Okul Müdürlerinin Çalışma Hayatı Üzerine Etkisi <i>The Influence of Primary School Teachers' Entrepreneurship Skills on Their Headmasters' Working Life</i>	140 - 151
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13205	
Doç. Dr. Osman SAMANCI - Ziya UÇAN Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sosyal Sorun Çözme Beceri Düzeylerinin İncelenmesi <i>A Research on Classroom Teacher Candidate's Abilities About Solving Social Problems</i>	152 - 162
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13206	
Arş. Gör. Perihan Gülce ÖZKAYA – Umut Can ATAŞ İlkokul Birinci Sınıf Öğrencileri: Öğretmenim Nasıl Yazıyorum? <i>Primary School First Grade Students: Teacher, How Am I Writing?</i>	163 - 169
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13207	
Doç. Dr. Nil DUBAN - Fatma GÜLEÇ ISLAK - Firdevs GÜLEÇ - Seda KONAK – Arzu ÖZTÜRK – Hatice TÜRKEÇ Fen Bilimleri Dersinde Sosyal Ağların Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri <i>Teachers' Opinions about the Using of Social Network in Science Course</i>	170 - 182
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13208	
Doç. Dr. Çavuş ŞAHİN – Serdar ARCAGÖK – Derya GİRGİN SARIDAŞ – Doç. Dr. Mehmet Kaan DEMİR Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sınıf Öğretmenliği Alan Sınavına Yönelik Görüşleri <i>The Opinions of Prospective Classroom Teachers towards the Field Exam of Classroom Teaching</i>	183 - 194
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13209	
Yrd. Doç. Dr. Perihan ŞARA - Ümran GÜNEY Sınıf ve Branş Öğretmenlerinin İletişim Becerileri Düzeylerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi: Eşme İlçesi Örneği <i>A Study of Primary and Secondary Teachers' Communicative Skill Levels in Terms of Various Factors: Sample Case Eşme</i>	195 - 205
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13210	
Doç. Dr. Murat AŞICI - Başak İNCE - Semra AKYOL Fen ve Teknoloji Dersinde Bir Öğretim Materyali Olarak Bilgilendirici Kitapların Kullanımı: İlkokul 4. Sınıf Örneği <i>Using Informative Books as A Teaching Material at Science Lessons: The Case of Elementary 4th Grade</i>	206 - 222
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13211	
Doç. Dr. Muammer YILMAZ – Songül AKLAR Planlı Yazma ve Değerlendirme Modelinin İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Kompozisyon Yazma Becerilerine Etkisi <i>The Effect of Planned Writing and Evaluation Model on Enhancing 5th Grade Students' Composition Writing Skills</i>	223 – 234
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13212	
Berat DEMİRTAŞ - Yahya OĞUZ – Doç. Dr. Lütfi ÜREDİ – Doç. Dr. Sait AKBAŞLI Yapılandırmacı Öğrenme Ortamları Değerlendirmesi <i>Constructivist Learning Environment Assessment</i>	235 – 245
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13213	

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Öğrt. Gör. Esra SEVER - Doç Dr. Aysel MEMİŞ – Semra SEVER Pertev Naili Boratav'ın Zaman Zaman İçinde Masal Kitabının Değerler Açısından İncelenmesi <i>Investigating Pertev Naili Boratav's Fairytale Book of "Zaman Zaman İçinde" in Respect of Values</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13214	246 – 263
Doç. Dr. Mehmet TURAN – Öğrt. Gör. Diyaddin ALP – Arş. Gör. Esat YILDIRIM – Turan TURAN – Erol ERDEM – İbrahim CELAYİR – Selçuk KÜPÇÜ – Kübra BABACAN Okuma Uzmanlığına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri <i>Opinions of Class Teachers about Reading Expertise</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2018USOSOzelsayi13215	264 – 275
Doç. Dr. Muammer YILMAZ – Yedigir ÇAKIR İlköğretim İkinci Kademedeki (6–7. Sınıf) Öğretmen ve Öğrencilerin Bitişik Eğik Yazıya İlişkin Görüşleri <i>Opinions of the Primary Second Stage (6th and 7th Class) Teachers and Students Related to Cursive Italic Handwriting</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13216	276 – 297
Nazan ÖZTÜRK Saygı Değerine İlişkin Öğrenci Görüşleri <i>Students Opinions about Respect Value</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13217	298 – 305
Yrd. Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK – Arş. Gör. Arzu ÇEVİK – Yasemin SÖNMEZ Sınıf Öğretmenlerinin Hikâye Yazma Becerilerinin İncelenmesi <i>Examining the Story Writing Skills of Preservice Primary Teachers</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13218	306 – 317
Arş. Gör. Berfu KIZILASLAN TUNÇER – Gülcan ERDEN Boşluk Doldurma Testlerinin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Düzeylerini Belirlemede Kullanılabilirliği <i>The Utility of Cloze Tests for Primary School 4th Grade Students' Reading Comprehension Level</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13219	318 – 324
Murat ÇAVUŞOĞLU – Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ Anne Babaların BİLSEM'e Devam Eden Özel Yetenekli Çocuklarına İlişkin Görüşleri (Bartın İli Örneği) <i>The Opinions of the Parents about Their Children with Special Talents Attending in the Centre of Science and Art (Sample of Bartın Province)</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13220	325 – 335

Doi: 10.14686/BUFAD.2015USOS0zelsayi13205

Sınıf Öğretmenlerinin Girişimcilik Becerilerinin Okul Müdürlerinin Çalışma Hayatı Üzerine Etkisi*

Muhammet Ali ÜLKÜDÜR, Öğretmen, MEB, fen-cini@hotmail.com

Serpil DUMAN, Öğretmen, MEB, serpilduman35@gmail.com

Ahmet BACANAK, Doç. Dr., Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi, ahmetbacanak@gmail.com

Öz: Çağdaş toplumların temelini oluşturan birey faktörüne ait özellikleri etkileyen etmenlerin ortaya konması, olumlu özelliklerin geliştirilmesi olumsuz olanların giderilmesi önem arz etmektedir. Bunun için en etkili araç eğitimidir. Bireyler doğuştan gelen becerilerini, ancak eğitim ile sağlıklı bir şekilde geliştirebilirler. Kendini ve becerilerini geliştirmiş bireyler ise gerek yaşadığı toplumun gerekse geleceğin anahtarıdır. Bu nedenle eğitim sistemi ve eğitimciler büyük bir görev düştüğü söylenebilir. Bireyler gerek kişisel gerekse mesleki gelişimleri ile ilgili olumlu ya da olumsuz görüşlerden etkilenebilmektedir. Bu bağlamda, okul kültürünü meydana getiren müdür ve öğretmen gibi aktörlerin de eğitim sürecinde birbirlerinden etkilenebileceği söylenebilir. Nitel yaklaşımla gerçekleştirilen bu çalışmada, okul kültürü bağlamında, sınıf öğretmenlerinin girişimcilik becerilerinin, okul müdürlerinin çalışma hayatına etkisinin ortaya konması amaçlanmıştır. Araştırmada olgu bilim yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde NVivo 9 programı kullanılmıştır. Çalışma sonucunda okul müdürlerinin sınıf öğretmenlerinin girişimcilik becerilerinden olumlu olarak etkilendikleri sonucuna varılmış, sınıf öğretmenlerinin girişimcilik becerilerini geliştirebilecek önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Okul kültürü, Sınıf öğretmeni, Okul müdürü.

The Influence of Primary School Teachers' Entrepreneurship Skills on Their Headmasters' Working Life

Abstract: Explain the importance of factors that influence the qualities of individuals constituting the basis of modern society and show how positive qualities can be developed and negative ones prevented. The most influential tool to achieve this is education. A person's natural talents or skills can only be reliably developed by education. Individuals that have developed themselves and their skills are the key to both the society they live in and its future. Therefore we can easily say educational systems and teachers have a huge responsibility here. Individuals can be affected by both positive and negative opinions concerning their personal and professional development. In this sense we can say that interacting headmasters and teachers, disseminating the school's culture, will influence each other during the entire process of education. A result of a qualitative approach, in the context of educational culture, this study aims to show the influence of primary school teachers' entrepreneurship skills on headmasters' working life. Actual scientific research methods were used. All data obtained were analysed using the NVivo 9 programme. At the end of this study the conclusion is reached that headmasters are indeed positively influenced by their primary school teachers' enterprising skills. In addition some possible ways to enhance these skills are suggested.

Key Words: Entrepreneurship, Educational culture, Primary school teacher, Headmaster.

* Bu makale, 21 – 23 Mayıs 2015 tarihinde Bartın'da düzenlenen XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu'nda sunulan sözlü bildiriden üretilmiştir.

1. GİRİŞ

Çağdaş toplumların temelini oluşturan birey faktörü günümüzde daha da önem kazanmıştır. Bireylerin gelişimi toplumun gelişimi demek olduğu kadar bireylerin kazanılması da toplumun geleceğinin kazanılması demektir. Bireyleri hayata hazırlamayı hedef edinmiş eğitim sistemlerinin temel amacı bunları gerçekleştirmektir. Toplum içerisinde bireyi çevresinden ayıran etmenlerin başında bireysel özellikleri-becerileri gelmektedir. Bu özellikleri-becerileri olumlu ya da olumsuz açılardan etkileyen etmenlerin ortaya konması, olumlu özelliklerin geliştirilmesi ve olumsuz olan özelliklerin giderilmesi için en etkili araç eğitimidir. Bu maksatla toplumun temel taşı olan bireyleri geliştirmek için var olan becerilerini artırmak ya da yeni beceriler kazandırmak şeklinde iki durum ortaya çıkmaktadır. Bireyler doğuştan gelen becerilerini, ancak eğitim ile sağlıklı bir şekilde geliştirebilirler. Kendini geliştirmiş bireyler ise gerek yaşadığı toplumun gerekse geleceğın anahtarıdır. Şişman (1999, 161), eğitimin işlevlerinden bahsettiği çalışmasında eğitimin bireysel işlevini; bireylerin bedensel, zihinsel, sosyal, ahlaki, estetik ve duygusal yönlerden geliştirilmesi yanında kendine yeterli, kendine güvenen, kendini gerçekleştiren bireyler yetiştirmek olarak ifade etmiştir. Bireyler eğitim sistemi içerisinde yaratıcı düşünme, problem çözme, iletişim, bilgi teknolojilerini kullanma, Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma, araştırma-sorgulama ve girişimcilik vs. şeklinde ifade edilebilecek birçok beceriyi geliştirebilirler (MEB, 2005). Bu becerilerin her biri ayrı ayrı önem arz etmekle birlikte bazıları diğerlerine nazaran daha ön planda olmaktadır. Bunlardan birisi de girişimcilik becerisidir.

Girişimcilik, her ne kadar iktisadi literatürde karşımıza çıkan bir kavram olsa da günümüzde eğitim alanına ve sonuç olarak topluma yansımaları ile önem kazanmaya başlamış bir beceridir. Aytaç (2006), girişimciliğın yalnızca iktisadi bir değer üretimi olmadığını, gerek var olduğu ortam gerekse ortaya çıkardığı yenilikçi/değişimci hareketlilik itibarıyla, toplumsal, kültürel ve politik dinamiklerle yakından ilişkili bir beceri olduğunu ifade etmektedir. Araştırmacı, son yıllarda, girişimciliğın bu yönünden dolayı toplumsal/kültürel boyutunun öne çıkmaya başladığını ve girişimciliğın sosyolojik boyutunun giderek önem kazandığına değinmektedir.

Girişimcilik kavramının literatürde değişik tanımları yapılmakla birlikte "Yeterli emek ve zaman ayırarak, mali, fiziksel ve sosyal riskleri göze alarak, parasal ödüller, kişisel tatmin ve bağımsızlık elde ederek yeni bir değer yaratma süreci olarak görülmektedir (Hisrich ve Peters, 2001). Girişimci ise, var olan durum içerisinde olası fırsatları gözleyen ve onları bulduğunda her tür riski alarak gerçekleştirmeye çalışan kişi olarak ifade edilmektedir (TÜSiAD, 2002,33). Girişimcilik becerisi yalnızca bireyi toplumda kabul edilebilir kıldığı için değil, toplumsal refahın oluşumunda katkıda bulunduğu için de çok önemli bir yere sahiptir (Aytaç, 2006). Çünkü Şahin' in (2011) ifade ettiği gibi, girişimcilik bireysel olduğu kadar toplumsal bir değerdir ve toplumu oluşturan her bireyde potansiyel olarak bu değer bulunmaktadır. Ayrıca, araştırmacı, girişimcilik becerisinin açığa çıkmasının ve gelişmesinin bireyin içinde bulunduğu eğitim ortamlarına ve yetiştiği sosyal çevreye bağlı olduğunu ifade etmiştir. Şahin' e (2011) göre, bireysel ve toplumsal girişim seviyesi ile eğitim arasında doğrusal bir ilişki vardır ve bu nedenle, girişimcilik becerisinin gerektiği gibi ortaya çıkarılması ve geliştirilmesi için bu becerinin örgün eğitim süreçleri ya da eğitim kurumları içinde bireysel bir davranış biçimi olarak kazandırılması gerekmektedir.

Toplumsal yapı içinde bulunan kurumlar, sosyal ilişkiler ve toplumsal örgütlenme biçimleriyle ilişkili olarak toplumsal değer ve davranış kalıplarının ortaya çıkmasına neden

olurlar ve o toplumda yetişen bireylerin kişilik yapıları üzerinde oldukça etkilidirler. Aile, din, hukuk vb. kurumlar gibi eğitim kurumları da tipik davranış kalıpları ve düşünme biçimleri üretirler ve toplumsal pratiklere yön verirler (Giddens, 2000, 43). Bireyin sahip olduğu girişimciliğin niteliğini ve niceliğini belirleyen etmenlerin başında, aile, okul, arkadaş grubu gibi yakın çevresiyle karşılıklı etkileşiminden oluşan sosyal süreçler gelmektedir (Şahin, 2011).

Kaya (2014), örgüt kültürü ile okul kültürünün bileşenleri ve özellikleri başta olmak üzere birçok yönden benzerlik gösterdiğini belirterek; okulları, Türk Milli Eğitiminin genel amaçları doğrultusunda bir araya gelmiş örgütler olarak ifade etmiştir. Yıldırım' a (2014) göre de okullar yalnızca kurumsal bir yapı olmayıp hem örgütsel hem de bulunduğu çevreyle etkileşimli kültürel bir özellik de taşır. Çelik (2012), eğitim örgütlerinin öğelerinden olan yönetici, öğretmen ve öğrencinin karmaşık bir örgütsel davranış yumağı meydana getirdiğini, bu karmaşıklığın giderilmesinin ancak o kurumda var olan okul kültürünün anlaşılmasıyla mümkün olabileceğini belirtmiştir. Araştırmacıya göre, okul kültürü, okuldaki örgütsel davranışın bir aynası olarak düşünülebilir. Bu bağlamda aynı okul kültürünü paylaşan bireylerin gerek kişisel gerekse mesleki yaşamları ile ilgili olumlu ya da olumsuz görüşlerden etkilenebileceği düşünülebilir. Peterson ve Deal' e (2002) göre, okul kültürü; çalışanları birbirine kenetleyen kurum içinde paylaşılan değerleri ifade ettiği için; kurumdaki öğretmenlerin, öğrencilerin ve yöneticilerin duygu ve düşüncelerini etkiler. Bununla birlikte, aynı çevrede yaşayan ya da aynı örgüt çatısı altında çalışan bireylerin birbirleri ile ilgili algılarının çeşitli konularda birbirlerine ayna olabilmektedir. Şimşek ve Altinkurt' a (2009) göre, müdür ve öğretmenler arası iletişiminin niteliği, okulun amaçlarına ulaşma derecesinin yanında doğrudan ya da dolaylı olarak öğretmen ve öğrenci arasındaki iletişimi de etkilemektedir. Çünkü okulu okul yapan vasıfların önemli bir belirleyicisi olan okul müdürü, okul kültürü içerisinde görev yapan personele ayna olacak unsurların başında gelmektedir. Eğitim kurumlarında çalışan sınıf öğretmenleri, gerek bilgi birikimleri gerekse iletişim becerileri ile kısa vadede öğrencilerini ve görev yaptığı kurumu; uzun vadede ise, öğrencilerin doğuştan gelen özelliklerini ve toplumun geleceğini etkilemektedirler. Bu nedenle sınıf öğretmenleri ile ilgili yapılan çalışmalar, toplumun geleceğine ışık tutması açısından önem arz etmektedir. Şişman ve Uysal (2012), okul kültürüyle ilgili özelliklerin ve ortak değerlerin belirlenmesi için, literatürde bulunan anket çalışmalarına ek olarak, nitel çalışmalara da gerek olduğunu belirtmektedir (Akt; Kaya, 2014).

Nitel yaklaşımla gerçekleştirilen bu çalışmada, okul kültürü bağlamında, sınıf öğretmenlerinin girişimcilik becerilerinin, okul müdürlerinin çalışma hayatına etkisinin ortaya konulması amaçlanmıştır.

2. YÖNTEM

Araştırmada olgu bilim (fenomenoloji) yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem ile bir fenomenin gerçek doğası, yani ne olup ne olmadığı ortaya konabilir (Van Manen, 1990, 10). Bu amaçla yapılacak olgubilim araştırmalarında araştırmanın odaklandığı olguyu yaşayan ve bu olgunun ortaya konulmasını sağlayacak bireyler ya da gruplar veri kaynaklarını oluşturmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011, 74).

2.1. Çalışma Grubu

Araştırma 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Mersin ilinin Bozyazı ilçesi ve İzmir ilinin Buca ilçesinde ilkokulda çalışan/çalışmış, farklı okullarda görev yapan, farklı demografik özelliklere sahip 9 okul müdürü ile birlikte gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini belirlemede cinsiyet, deneyim (çalışma süresi) ve görev yapılan yer özellikleri etkili olmuştur. Okul müdürlerinin demografik özellikleri kod harfleri ile Tablo 1 de verilmiştir.

Tablo 1: Örneklem Ait Demografik Bilgiler

KATILIMCI	CİNSİYET		DENEYİM(ÇALIŞMA SÜRESİ)			GÖREV YERİ	
	Erkek	Bayan	1-10 yıl	11-20 yıl	20-Üzeri	Bozyazı	Buca
A1	X			X		X	
A2	X			X		X	
A3		X		X		X	
A4	X		X			X	
A5		X	X			X	
A6	X				X		X
A7		X		X			X
A8	X			X			X
A9	X				X		X

Tablo 1’de de görüldüğü gibi araştırmanın örnekleme Mersin ilinin Bozyazı ilçesinde görev yapan 5, İzmir ilinin Buca ilçesinde görev yapan 4 olmak üzere, 3’ü bayan ve 6’sı erkek; toplam 9 okul müdüründen oluşmaktadır. Bu müdürlerin iki tanesi 1-10 yıl, 2 tanesi 20 ve üzeri yıl, geriye kalan beşi ise 11-20 yıl deneyime sahiptirler. Ayrıca bu müdürlerin beşi Mersin/Bozyazı' da, geri kalan dördü ise İzmir/Buca' da görev yapmaktadır.

2.2. İşlem

Bu çalışmada veriler yarı yapılandırılmış mülakat formu ile toplanmıştır. Formun taslağında yer alan mülakat soruları hazırlanırken konu ile ilgili literatür incelenmiş ve iki okul müdürü ile ön görüşmeler yapılmıştır. Elde edilen verilere dayalı olarak kullanılacak nihai mülakat soruları hazırlanmış ve bu sorular alanında uzman bir öğretim üyesine incelettiler, onun görüş ve önerileri doğrultusunda yarı yapılandırılmış mülakat formu son haline getirilmiştir. Bu çalışmanın amacı kapsamında şu sorulara yanıt aranmıştır:

1- Kendinizi girişimci bir birey olarak değerlendirebilir misiniz? Hangi yönlerinizle girişimci birisiniz ya da değilsiniz?

2- Sizce girişimci bir sınıf öğretmeninde bulunması gereken özellikler nelerdir?

3- Görev yapılan eğitim kurumunda çalışan sınıf öğretmenlerinin girişimcilik özellikleri okul müdürlerinin çalışma hayatını etkiler mi; hangi açılardan etkiler/etkilemez?

4- Sizce hangi tür faaliyet ya da etkinlikler sınıf öğretmenlerinin girişimcilik özelliklerini geliştirebilir?

Mülakatlar okul müdürleri ile çalıştıkları okullarda mesai saatleri bitiminde ya da öğretmenevinde kendileri için uygun zaman diliminde birebir olarak gerçekleştirilmiş olup, her bir mülakat 20-35 dakika sürmüştür. Yapılan mülakatlarda, katılımcının da onayı alınarak, ses kaydı yapılmıştır. Ses kayıtları daha sonra bilgisayar ortamında yazılı hale getirilmiş ve kontrol etmeleri amacıyla çalışma grubundaki okul müdürlerine tekrar incelettiler onayları alınmıştır.

Araştırma çerçevesinde elde edilen verilerin analizinde ise NVIVO 9.0 nitel veri analizi programı kullanılmıştır. Bilgisayar destekli nitel veri analizi (CAQDAS - Computer Aided Qualitative Data Analysis) programlarından biri olan NVIVO araştırmacının çok sayıda örneklem verisini değerlendirerek kodlar oluşturup bu kodları özel temalar altında toplamasına, karşılaştırmasına, elde edilen sonuçlara gerektiğinde tekrar ulaşılmasına ve elde edilen verilerin model, matris, grafik veya rapor halinde özetlenmesine olanak tanıdığı gibi teori inşası ya da

hipotez testi gibi süreçleri de destekleyen, gelişmiş işlevlere sahip bir programdır (Cassell vd., 2005; Kuş Saillard, 2009, 2).

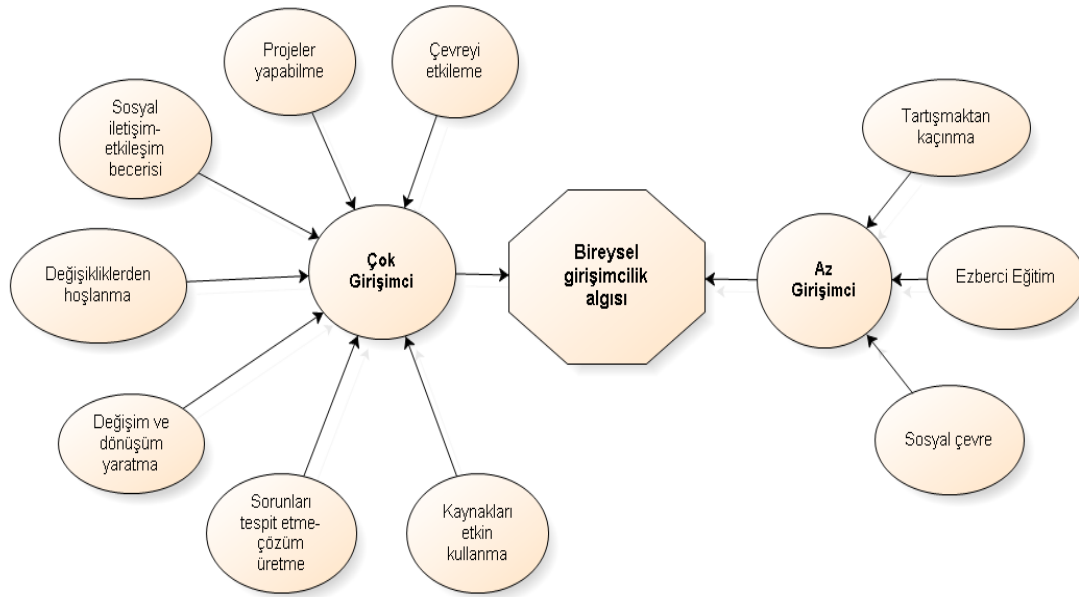
Çalışma kapsamında NVIVO 9 programında verilerin değerlendirilmesi ile serbest kodlar oluşturulmuş, bu kodlar gerek çalışmanın amacına ve gerekse literatüre uygun olarak belirli gruplar altında toplanıp temalar oluşturulmuştur. Kodlama sonucu düzenlenen veriler bulgular bölümünde model ve matris tabloları şeklinde sunulmuştur. Ayrıca, örnek olarak, araştırmaya katılan okul müdürlerinin ifadelerinden alınan birebir cümlelere de yer verilmiştir.

3. BULGULAR

Okul müdürlerinin bireysel girişimcilik özellikleri ile ilgili görüşleri sonunda oluşturulan kodlara ait matris Tablo 2’de, model Şekil 1’de sunulmuştur.

Tablo 2: Okul Müdürlerinin Girişimcilik Düzeylerine Ait Oluşturulan Matris

	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9
Az Girişimci	0	0	1	1	0	0	0	0	1
Çok Girişimci	1	1	0	0	1	1	1	1	0

Şekil 1. Okul Müdürlerinin Bireysel Girişimcilik Düzeylerine Ait Kodlardan Oluşturulan Model

Okul müdürlerinden A3, A4 ve A9 kendilerini az girişimci bireyler olarak ifade ederlerken, diğer müdürler ise kendilerini girişimci bireyler olarak ifade etmişlerdir. Bu konuyla ilgili okul müdürü cevaplarından alınan doğrudan görüşlerden bazı ifadeler aşağıda verilmiştir:

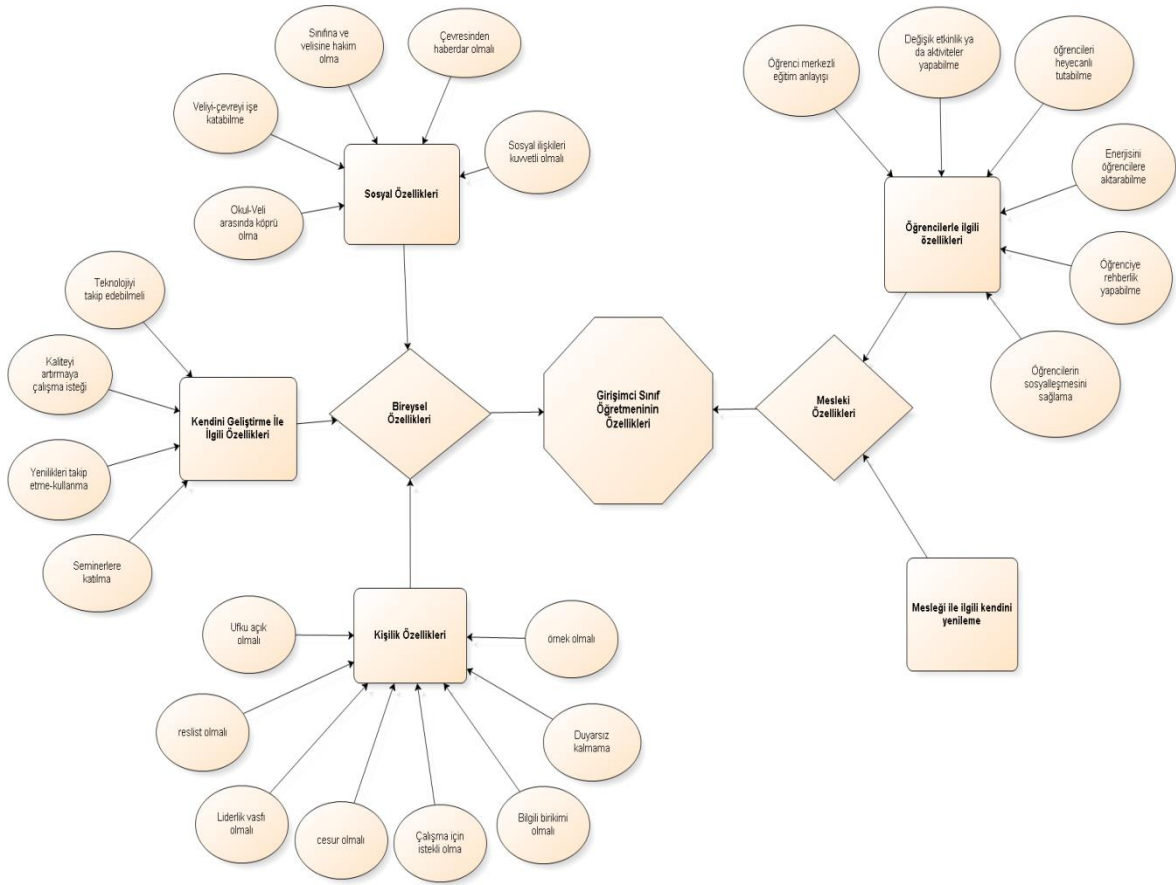
Okul Müdürü A3: "...şimdi, benim girişimcilik çok değil, beni etkileyen ailevi durumum, çocuklarım, kendi yakın çevremden dolayı istediğim şekilde girişimci olamayabiliyorum bazen. Ama tamamen pasif bir insan değilim..."

Okul Müdürü A8: “Girişimciyim, çünkü gittiğim yerlerde bir değişim ve dönüşüm yaratığımı düşünüyorum...”

Okul Müdürü A7: “... Projeler yapabilirim...”

Okul Müdürü A1: “...girişimci olmaya çalışıyorum. Yani, değişik şeyler yaparak eğitimde kaliteyi yükseltmek; okulda öğretmenin, öğrencinin, velinin mutlu olmasını sağlamak için çabalıyorum. Gerçi bunu herkes yapmaya çalışıyor ama ne bileyim...”

Okul müdürlerinin girişimci bir sınıf öğretmeninde bulunması gereken özellikler ile ilgili görüşleri sonunda oluşturulan kodlar ait model Şekil 2’de sunulmuştur.

Şekil 2: Okul Müdürlerinin Girişimci Bir Sınıf Öğretmeninde Bulunması Gereken Özellikler ile İlgili Görüşleri Sonunda Oluşturulan Kodlara Ait Model

Okul müdürlerinin girişimci bir sınıf öğretmeninde bulunması gereken özellikler ile ilgili vermiş oldukları yanıtlarda, sınıf öğretmenlerinin bireysel ve mesleki özellikleri ön plana çıkmış; bireysel özellikleri ise kişisel, sosyal ve kendini geliştirme özellikleri diye alt başlıklar-temalar altında toplanmıştır. Bu konuyla ilgili okul müdürü cevaplarından alınan doğrudan görüşlerden bazı ifadeler aşağıda verilmiştir:

Okul Müdürü A7: “... Önce sınıfı için ne yapabildiğine, daha sonra okulu için ne yapabildiğine, daha sonra da çevre için ne yapabildiğine bakmak önemli. Bunları nasıl gerçekleştiriyor, gerçekleştirebiliyor mu ya da çaba gösteriyor mu? Bu önemli...”

Okul Müdürü A8: “Alanı ile gelişmeleri takip edecek ve kişisel etkileşimle, mesela seminerler. Ben her sene gidiyorum bir sürü seminere. Önemli insanlar var sonuçta Türkiye ‘de...”

Okul Müdürü A5: “... Yenilikleri takip etmesi gerekiyor. Bilgilerini yenilemesi gerekiyor. Değişik öğrenme öğretim metodlarını mutlaka öğrenmesi gerekiyor. Klasik masaya oturup ders anlatma tekniğinden kesinlikle kurtulması gerekiyor...”

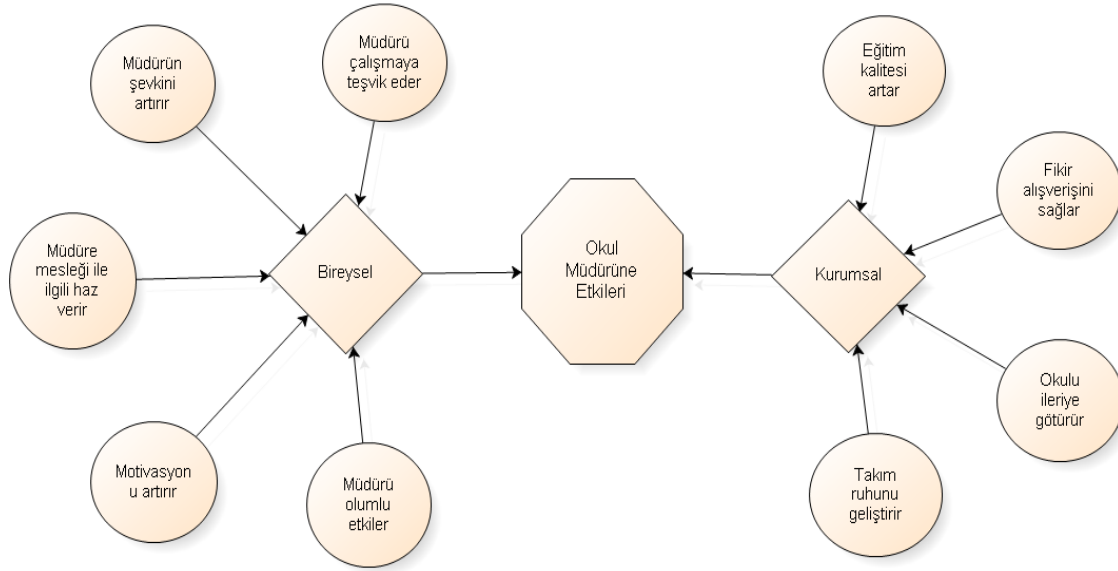
Okul Müdürü A3: “... Liderlik vasfı olacak...”

Okul Müdürü A6: “... Sınıf öğretmeninin bir defa iyi bir iletişime sahip olması gerekir...”

Okul müdürlerinin sınıf öğretmenlerinin girişimcilik becerilerinin müdürlerin çalışma hayatlarını etkileyip etkilemeyeceği ile ilgili görüşlerine ait kodlardan oluşturulan matris Tablo 4’de, model Şekil 3’de sunulmuştur.

Tablo 4: Okul Müdürlerinin Sınıf Öğretmenlerinin Girişimcilik Becerilerinin Müdürlerin Çalışma Hayatlarını Etkileyip Etkilemeyeceği ile İlgili Görüşlerine Ait Kodlardan Oluşturulan Matris

	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9
Etkiler	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Etkilemez	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Şekil 3. Okul Müdürlerinin Sınıf Öğretmenlerinin Girişimcilik Becerilerinin Müdürlerin Çalışma Hayatlarını Etkileyip Etkilemeyeceği ile İlgili Görüşlerine Ait Kodlardan Oluşturulan Model

Okul müdürlerinin tamamının sınıf öğretmenlerinin girişimcilik becerilerinin müdürlerin çalışma hayatlarını etkileyip etkilemeyeceği konusunda olumlu görüş belirttikleri görülmektedir. Okul müdürlerinin konu ile ilgili görüşlerinden oluşturulan kodlar bireysel ve kurumsal olarak gruplanmış, kodlar bu temalar altında model olarak ifade edilmiştir. Bu

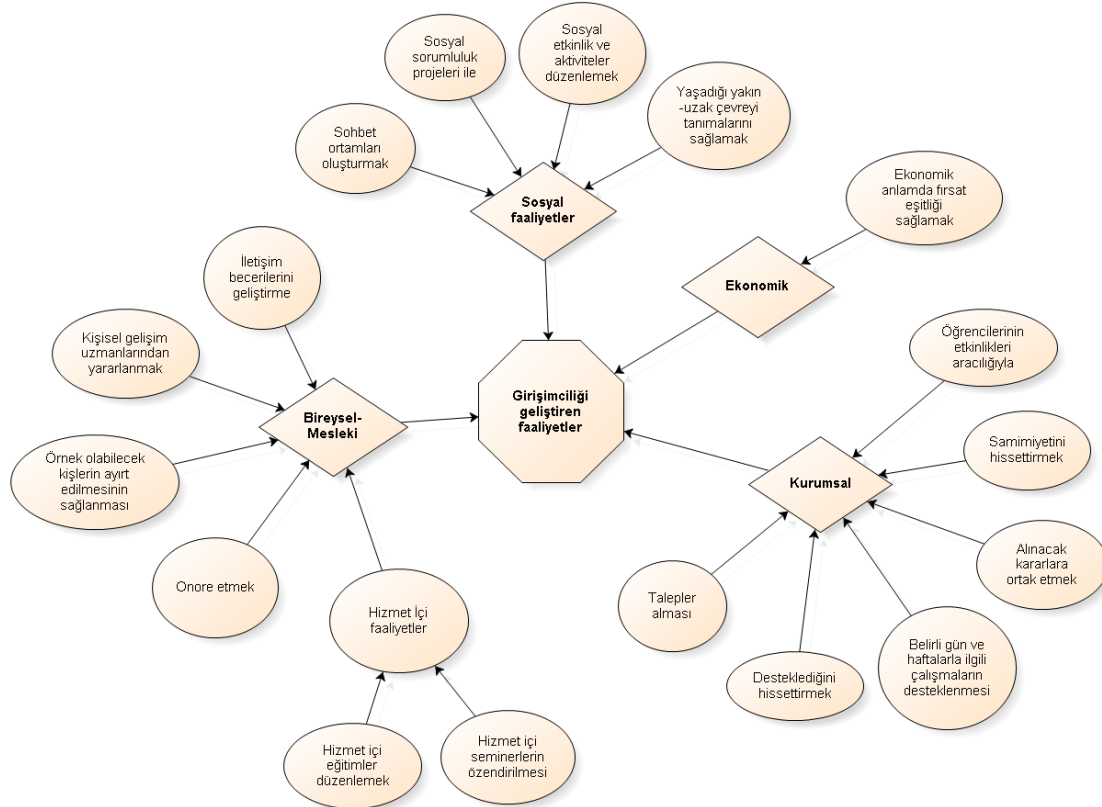
konuyla ilgili okul müdürü cevaplarından alınan doğrudan görüşlerden bazı ifadeler aşağıda verilmiştir:

Okul Müdürü A1: "... Kaldı ki heyecansız bir idareciyi bile girişimci öğretmenler tetikler, itekler yani rahat bırakmaz; normalde böyledir. Yani sınıf öğretmenleri, branş öğretmenleri de olur, aşkla heyecanla çalışıyorsa ve bir şeyler peşinde koşuyorsa illa ki bunu idareye yansıtacak, idare de bu işin içine mecbur girecek; ister istemez girecek. Diğer taraftan baktığım zaman hepsi normal monoton sıradan bir şekilde dersine girip çıkıyorsa yani etliye sütlüye karışmayan bir yapıya sahipse bu durum da ister istemez idareciyi etkiler..."

Okul Müdürü A6: "Şimdi, onlar benim görmediğim bir yerde gözdürler. Onlar bana şunu da yapsak, şöyle yapsak diyebilirler ya da ben, şunu şöyle yapacağım diye bir konuyu gösterdiğimde onlar daha pratik bir yol gösterebilirler. Daha kısa zamanda, daha az emekle aynı başarıya ulaşacağımız yöntemler söyleyebilirler..."

Okul Müdürü A4: "...Çalışmayı seven girişimci bireylerle çalıştığı zaman müdür daha şevkli olur, yaptığı işten haz alır. Ama zorlamayla bir şeyler yaptırıyorsan, doğal olarak da bu okula yansır. Zorlamayla rutin olan işleri yaptırıyorsan... Adam ekstradan hiçbir şey yapmayıp, sadece, kendi öz görevini dahi belirli bir zorlamayla yerine getirirse etkilemez mi? Doğal olarak etkiler..."

Okul müdürlerinin hangi tür faaliyet ya da etkinliklerin sınıf öğretmenlerinin girişimcilik özelliklerini geliştirebileceği ile ilgili görüşlerine ait kodlardan oluşturulan model Şekil 4’de sunulmuştur.

Şekil 4. Okul Müdürlerinin Hangi Tür Faaliyet ya da Etkinliklerin Sınıf Öğretmenlerinin Girişimcilik Becerilerini Geliştirebileceği ile İlgili Görüşlerinden Elde Edilen Kodlardan Oluşturulan Model

Okul müdürlerinin hangi tür faaliyet ya da etkinliklerin sınıf öğretmenlerinin girişimcilik özelliklerini geliştirebileceği ile ilgili görüşlerinin bireysel-mesleki, kurumsal, sosyal ve ekonomik temaları olmak üzere dört başlık altında toplandı; bu kodlardan en çok, onore etmek, hizmet içi faaliyetler düzenlemek ve sosyal etkinlik ve aktiviteler düzenlemek kodlarına ait olduğu görülmüştür. Bu konuyla ilgili okul müdürü cevaplarından alınan doğrudan görüşlerden bazı ifadeler aşağıda verilmiştir:

Okul Müdürü A2: "... Ama ben en önemli noktasını sosyal bir öğretmen olmasına, iletişim kanallarını iyi kullanmasına ve karşdakini anlayabilmesine bağlıyorum. Bunlar olmadan girişimcilik ruhunu biraz zor yakalıyorlar. Karşıyla iletişim kuracak ki, isteklerini de bilecek. Bilmezse, herhangi bir girişimde bulunamaz..."

Okul Müdürü A6: "Sadece bireye sen yap, ben sevinyem olmaz. Önce sormalı neye ihtiyacınız var diye, sonra onunla ilgili çalışmalara katılanlara mutlaka maddi ya da manevi desteklerde bulunulmalı onu onurlandırmalı yani yaptığı işle ilgili..."

Okul Müdürü A9: "... Geziler, gözlemler yurt dışı projeleri ile farklı yerlere geziler düzenleyip gözlemler yapması sağlanabilir..."

Okul Müdürü A4: "...Hizmet içi eğitimler yapılabilir..."

4. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu araştırmada okul kültürü bağlamında, sınıf öğretmenlerinin girişimcilik becerilerinin, okul müdürlerinin çalışma hayatına etkisinin ortaya konması amaçlanmıştır. Bu amaçla okul müdürlerine dört soru yöneltildiği için araştırma dört kısımda değerlendirilebilir.

Araştırmanın ilk kısmında Okul müdürlerinin bireysel girişimcilik algıları ortaya konmuş, örnekleme oluşturan 9 okul müdüründen 3 ü, az girişimci olduklarını belirtirken; diğer okul müdürleri çok girişimci olduklarını ifade etmişlerdir. Okutan ve Kahveci (2012), yaptıkları araştırmaya katılan müdürlerin çoğunun 11 yıl ve daha çok kıdeme sahip olduğunu belirtmişler, bu bağlamda araştırma sonuçlarında görev yapılan süreden kaynaklanan deneyim faktörünün artması bireylerin kendine güven duygusunu artıracığından öz yeterlilik ve girişimcilik becerilerinin olumlu etkileyecektir. Bu çalışmaya katılan 9 okul müdürünün 7 tanesi 11 yıl ve üzeri çalışma süresine sahip olduğundan kendilerini girişimci olarak değerlendirmeleri, görev süresine bağlı olarak edindikleri deneyim faktörüne bağlı olabilir.

Araştırmanın ikinci kısmında, girişimci bir sınıf öğretmeninde bulunması gereken özellikler ile ilgili okul müdürlerinin görüşleri alınmıştır. Okul müdürlerinin bu soruya ilişkin vermiş oldukları yanıtlarda, sınıf öğretmenlerinin bireysel ve mesleki özellikleri ön plana çıkmış; bireysel özellikleri ise kişisel, sosyal ve kendini geliştirme özellikleri diye alt başlıklar-temalar altında toplanmıştır. Sınıf öğretmenleri, çocukların okul öncesi eğitimden sonra -aile dışında- sistemli eğitim aldıkları ilk kişilerdir. Bu nedenle kodlarda da görüldüğü gibi gerek bireysel diye ifade edilebilecek, kişisel ve sosyal özellikleri gerekse kurumla ilgili özellikleri olsun; her yönüyle dolu, gelişime açık ve örnek teşkil eden; kısacası mesleğin gereklerini yerine getirebilecek yeterlilikte bireyler olmalıdırlar. Bu özelliklere sahip bireylerin girişimci özellikleri de ön plana çıkacaktır. Nitekim öğretmen yeterlilikleri sadece ülkemizde değil diğer ülkelerde de sık sık gündeme gelen bir konudur (Seferoğlu, 2004). 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun öğretmenlerin nitelikleri ve seçimine ilişkin 45. maddesinde, "Öğretmen adaylarında genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon bakımından aranacak nitelikler Milli Eğitim Bakanlığınca tespit olunur." ifadesi yer almaktadır (MEB, 2002). Bu bağlamda öğretmenler için Mart 1999 da MEB ve üniversite temsilcilerinden oluşan "Öğretmen Yeterlilikleri Komisyonunca", "eğitme-öğretme yeterlilikleri", "genel kültür bilgi ve becerileri" ve "özel alan bilgi ve becerileri" ana başlıklarından oluşan yeterlilikler belirlenmiştir (Seferoğlu, 2004).

Görev yapılan eğitim kurumunda çalışan sınıf öğretmenlerinin girişimcilik özellikleri okul müdürlerini etkiler mi; hangi açılardan etkiler/etkilemez şeklinde yöneltilen soruya okul müdürlerinin tamamının olumlu yanıt vermesi, müdürlerin bu konuda ortak bakış açısına sahip olduğunu göstermektedir.

Araştırma çerçevesinde okul müdürlerinin -son olarak- sınıf öğretmenlerinin girişimcilik becerilerinin hangi faaliyetlerle geliştirilebileceği konusundaki görüşleri alınmış; elde edilen kodların frekanslarına bakıldığında, en fazla onore edilmesi (%8,69), hizmet içi faaliyetlere katılması (%4,11) ve sosyal etkinliklere katılmaları (%3,36) ile ilgili görüş bildirildiği görülmektedir. Seferoğlu (1999, 2004), öğretmenliğin meslek içerisinde öğrenilen bir meslek olması nedeniyle öğretmen adaylarının ihtiyaçları olan eğitimi tam olarak alamadan mezun olduklarını, bu nedenle hizmet içinde bu konuda bir destek sağlanması gerektiğini ifade etmektedir. Türkiye'deki öğretmen profili incelendiğinde halen görevde bulunan azımsanmayacak sayıda bir öğretmen kitlesinin bırakın öğretmen adayı olarak iyi bir eğitim almayı, öğretmen yetiştiren bir kurumdan bile mezun olmadıklarının görüleceğini ifade eden araştırmacı, bu durumun hizmet içi eğitim ihtiyacını daha belirgin olarak ortaya koyduğunu belirtmiştir. Ayrıca Rosenholtz (1985) öğretmenlerin sınıfta başarılı olabilmeleri için sahip oldukları becerilerinin güncelleştirilmesi gerektiğini, yani öğretmenlerin günümüz koşullarında daha etkili olabilmeleri için gerekli becerilere sahip olmaları kadar sahip oldukları becerileri güncellemelerinin, geliştirmelerinin de sağlanması gerektiğini ileri sürmektedir. Girişimcilik becerileri de bunlardan birisidir. Becerilerini güncelleyen, sosyalleşen, velileri ve çevresi ile bağlarını güçlendiren sınıf öğretmenleri kurumunun ve içinde yaşadığı toplumun daha iyi bir yere gelmesinde önemli bir rol üstlenecektir. Çünkü bireylerin kendilerini gerçekleştirmeleri için sahip oldukları olumlu özellikleri destekleyici ve geliştirici bir ortam oluşturulmasında eğitim aldığı kurumlardaki okul yöneticileri ve öğretmenlere önemli görevler düşmektedir. Bu bağlamda, girişimcilik becerilerini geliştirmiş bir sınıf öğretmenin okul yöneticilerini olumlu anlamda tetikleyerek çalışmaya teşvik edeceği de düşünülebilir. Bayrak ve Terzi de (2004), girişimci özelliği ile dikkat çeken okul müdürlerinin okula ve eğitim sisteminin yenilikçi uygulamalarına getirebileceği olumlu katkılardan söz etmektedirler.

Sınıf öğretmenlerinin girişimcilik becerilerinin okul müdürlerinin çalışma hayatına etkisinin okul kültürü bağlamında ele alındığı bu çalışmada okul müdürlerinin sınıf öğretmenlerinin girişimcilik becerilerinden olumlu olarak etkilendikleri yönünde görüş belirttikleri görülmüştür. Ancak okul müdürleri, gerek sosyal faaliyetler ve hizmet içi eğitimler gerekse takdir edildiklerinin hissettirilmesi başta olmak üzere birçok şekilde sınıf öğretmenlerinin girişimcilik becerilerini geliştirecek faaliyetlerde bulunulması gerektiğini ifade etmişlerdir. Bu bağlamda araştırma sonucunda getirilebilecek bazı öneriler şunlardır;

1- Sınıf öğretmenlerine sadece mesleki gelişim konusunda değil, kişisel gelişim, mesleğin önemi ve etkileri konusunda da hizmet içi kurslar ve seminerler düzenlenmesi,

2- Deneyimi fazla olan sınıf öğretmenlerinin özellikle zümre toplantılarında etkin rol almalarının sağlanarak, kişisel ve mesleki tecrübelerini aktarmaları; meslek içinde başarı gösteren ya da örnek olan öğretmenlerin de onore edilerek, yapmış oldukları faaliyetleri diğer öğretmenlerle paylaşmalarının sağlanması,

3- Yalnızca sınıf öğretmenlerinin değil, okul kültürü içerisinde yer alan tüm paydaşların girişimcilik becerilerinin okula yansımaları konusunun araştırılması yararlı olacaktır.

KAYNAKLAR

- Aytaç, Ö. (2006). Girişimcilik: Sosyo-Kültürel bir perspektif. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 15, 139-160.
- Cassell, C., Buehring, A., Symon, G., Johnson, P. & Bishop, V. (2005). Qualitative management research: A thematic analysis of interviews with stakeholders in the field, Report to ESRC. http://bgpinqmr.group.shef.ac.uk/pdf/final_research_report.pdf. (Erişim Tarihi: 2012, 12 Mayıs).
- Çelik, V. (2013). *Okul Kültürü ve Yönetimi*. Ankara: Pegem.
- Fındıkçı, İ. (2001). Bilgi Toplumunda Eriyen Değerler ve Eğitim, *2000 Yılında Türk Milli Eğitim Örgütü ve Yönetimi Ulusal Sempozyumu*. 11-13 Ocak 2001. Ankara.
- Giddens, A. (2000). *Sosyoloji*. Ankara: Ayraç.
- Hisrich, R. D. & Peters, M. (2001). *Entrepreneurship*. McGraw-Hill Higher.
- Kaya, A. (2014). *Okul Kültürü*. Eğitim Yönetiminde Çağdaş Yaklaşımlar Ders Ödevi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kuş Saillard, E. (2009). *NVivo 8 ile Nitel Araştırma Projeleri*. Ankara: Anı.
- MEB (2002). *Öğretmen yeterlilikleri*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- MEB (2005). *İlköğretim 1-5. Sınıf Programları Tanıtım El Kitabı*. Milli Eğitim Bakanlığı, TTKB. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basımevi.
- Okutan, M. ve Kahveci, A. (2010). İlköğretim Okul Müdürlerinin Gelen Öz Yeterlilik İnançlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi (Rize Örneği). *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 20(1), 27-42.
- Peterson, K. D. & Deal, T. E. (2002). *The Shaping School Culture Fieldbook*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Rosenholtz, S. J. (1985). Political Myth About Education Reform: Lessons From Research on Teaching. *Phi Delta Kappan*, 66(5), 349-355.
- Seferoğlu, S. S. (1999). Hizmet İçinde Mesleki Gelişim ve Uzaktan Eğitim Teknolojilerinin Kullanılması. *Birinci Uzaktan Eğitim Sempozyumu Bildiriler Kitabı*. Kara Kuvvetleri Komutanlığı Eğitim ve Doktrin Komutanlığı, s. 103-111.
- Seferoğlu, S. S. (2004). Öğretmen Yeterlilikleri ve Mesleki Gelişim. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*. Sayı 58.
- Şahin, M. (2011). Girişimcilik Bağlamında Eğitimin Sivilleşmesi ve Girişimcilik Örneği Olarak STK'lar. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 30, 121-132.
- Şimşek, Y. ve Altınkurt, Y. (2009). Endüstri Meslek Liselerinde Görev Yapan Öğretmenlerin Okul Müdürlerinin İletişim Becerilerine İlişkin Görüşleri, *Akademik Bakış- İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi Türk Dünyası Kırgız- Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslar Arası Hakemli E-Dergisi*. 17. (Temmuz-Ağustos-Eylül).
- Şişman, M. (1999). *Öğretmenliğe Giriş*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Şişman, M. Ve Uysal, Ş. (2012). Okullarda Kültür ve İklim. W. K. Hoy & C. K. Miskel. İçinde S. Turan (Ed.), *Eğitim Yönetimi Teori, Araştırma ve Uygulama* (S. Turan, çev., s. 163-201). Ankara: Nobel.
- TUSİAD, (2002). *Türkiye'de Girişimcilik*. Yayın No: TUSİAD-T/2002-12/340.

Van Manen, M. (1990). *Researching Lived Experience: Human Science for an Action Sensitive Pedagogy*. New York: State University of New York.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin.

Yıldırım, K. (2014). *Örgüt Kültürünü Oluşturan Unsurlar İçinde Okul Kültürü*, Ankara: Pegem.